

ZABAWA NIEZALEŻNIE OD WIEKU

Lato w Polsce jest przepiękne. Przez kilka miesięcy mamy naprawdę długie dni i dobrą pogodę i wręcz niemożliwym jest przebywanie wówczas w domu. W takie dni uświadamiamy sobie bardziej niż kiedykolwiek jak ważne są miejsca i możliwości w naszym sąsiedztwie, które pozwalają nam celebrować tę wyjątkową porę roku.

podwórek, szukają większych i bardziej zróżnicowanych miejsc do zabawy. Obecnie kilka miejsc w Miasteczku oferuje ten dodatkowy wymiar rozrywki dla siedmiolatków oraz dzieci starszych, ale i one mają swoje ograniczenia:

- LEGENDA:**
- Ścieżka pieszo i 100m rekreacyjna
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka rowerowa
  - Ścieżka rowerowa
1. Ośki
  2. Przedszkole Helasa Wilanowskiego
  3. Plac Miejski w Centrum Miasteczka Wilanów
  4. Prywatny park w "Ostoi Wilanów"
  5. Park Innowacyjny w Os. Królewskiej
  6. Park Innowacyjny w ul. Kłopotnicka i ul. Hordaka
  7. Proponowane tereny zieleni w ul. Branickiego

okolicy. Plac zabaw dla młodszych dzieci są rozbudowane, jednak obiekty sportowe są zwyrodniałe dla osiedla cztery razy mniejszego od aktualnego rozmiaru Miasteczka Wilanów. Trudno po prostu tu wejść i porzucić do kosza lub zagrać w piłkę nożną bez wcześniejszej rezerwacji lub przynależności do klubu czy formalnej grupy, która korzysta z boiska.

Zalecenie: powiększyć teren o dodatkową przestrzeń trawiastą, która pozwoliłaby na spontaniczne uprawianie sportu w każdej chwili bez wymaganych rezerwacji czy członkostwa w grupie. Jeśli nie jest to możliwe w zasięgu Orlika należałoby znaleźć inne miejsce dla tego typu aktywności na osiedlu.

• „Plaża” przed nieukończonym ratuszem w Wilanowie. Bardzo udana tymczasowa inicjatywa, która przyczyniła się do stworzenia namiastki nadmorskiej, wakacyjnej atmosfery w czasie (krótkiego) lata w Warszawie. Strategicznie zlokalizowana wzdłuż głównej arterii rowerowej, przyciąga wielu starszych i młodszych mieszkańców Mokotowa, a także Wilanowa, którzy uciekają z miasta w czasie weekendów (choć muszą przyznać, że wolałoby nie oglądać reklam produktów, które są niezgodne zarówno dla

dzieci, jak i dorosłych). Wkrótce miasto i dzielnica będą musiały przekształcić ten teren w zorganizowaną przestrzeń, jako część Przedpola Pałacu Wilanowskiego. Oznacza to stworzenie bardziej trwałego założenia parkowego z elementami wodnymi, które będzie respektowało formalny (geometryczny) charakter nadawany otoczeniu pałaców w tamtej epoce. Częścią tej przestrzeni mogą być stałe place zabaw, jak również sezonowe imprezy takie jak „plaża” czy wystawy sztuki, ale ujęte w formę właściwą dla sąsiedztwa pałacu i ratusza.

Zalecenie: jak najszybciej ukończyć projekt nasadzeń i elementów wodnych oraz wprowadzić do niego, jako integralną część, plac zabaw podobny do tego w Parku Ujazdowskim, gdzie dzieci z wszystkich grup wiekowych mogą się bawić przez cały rok.

• Plac miejski. Pierwszy zielony „plac” w Centrum Miasteczka. Bardzo prosty park zrealizowany przez Polnord/GTC ostatniej jesieni. Cieszyć się widząc, że małe boisko do piłki nożnej dla dzieci jest tak popularne, a dań ułożona zaledwie kilka miesięcy temu jest dobrze zakorzeniona. W końcu i tu może powstać plac zabaw, ale nasuwa się pytanie: gdzie się wtedy podzięją ci młodzi piłkarze?

• Park w Ostoi Wilanów. To prawdopodobnie jedyna inwestycja Miasteczka Wilanów, która posiada park i place zabaw dostosowane wielkością do potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców. Posiada trzy place zabaw, boisko do piłki nożnej i wspaniałe drzewa, po których można się wspinać. By oddać sprawiedliwość zachowanie 1,7 ha terenu ze 100% powierzchni biologicznie czynnej było wy-

maganiem nałożonym przez plan miejscowy, ale Fadesa zawsze traktowała to jako dodatkową wartość dla nabywców swych nieruchomości. Niestety park nie jest dostępny dla osób z zewnątrz. W sytuacji, gdy ciągle brakuje w Miasteczku wysokiej jakości terenów parkowych, otwarcie groziłoby jego „zadeptaniem”.

Ścieżki zdrowia na wyciągnięcie ręki

W miarę upływu czasu, jesteśmy świadkami stopniowego polepszenia się jakości terenów zieleni na osiedlu, takich jak Os. Królewska czy park przy kanale Klimczaka (przyp. red. kanale Wolickim), ale i one nie mogą być jeszcze traktowane jako parki z prawdziwego zdarzenia. Należałoby już ukończyć zaplanowane dla tych miejsc ścieżki rekreacyjne, które w koncepcji Miasteczka Wilanów były definiowane jako „ścieżki konne”. Nie zmienia to faktu, że idea szlaków jeździeckich jest ciągle aktualna i uzasadniona przez jeździeckie dziedzictwo zarówno pałacu w Wilanowie, jak i terenów okolicznych (w najlepszych dzielnicach mieszkaniowych Londynu, Paryża czy nawet Nowego Jorku obecne tereny do jazdy konnej stanowią niepodważalny atut i wartość dodaną tych miejsc, niejednokrotnie służąc za łącznik przeszłości z teraźniejszością).

Te ścieżki od początku były zaprojektowane jako trasy biegowe przecinające osiedle. Nawierchnia mineralna, którą stosuje się na tego typu ścieżkach – podobna do tej w Łazienkach – jest znacznie bezpieczniejsza dla kolan biegaczy niż chodniki, z których korzystają obecnie. Jest również wygodna dla sporadycznie pojawiających się jeźdźców. Wzdłuż tras zlokalizowane mogą być

Fot. A. Mirska-Perry: To nie złudzenie, to prawdziwe amazońskie z pobliskiego klubu jeździeckiego Poland Park w pasie zieleni Klimczaka. Konie kłusują w miejscu gdzie w planie miejscowym wysowna jest niewykonalna nadal ścieżka konna z drzewami.

zalecane przez nas placówki z urządzeniami do ćwiczeń, podobne do tych na plaży i w Orliku, ale rozmieszczone na kilku kilometrach ścieżek. Były to wówczas „plac zabaw” dla dorosłych i młodzieży z urządzeniami do rozbudowy różnych grup mięśniowych, rozciągania, rozgrzewki etc. W Osi (w miejscu gdzie nie ma kanału) zaproponowaliśmy także tani i prosty w wykonaniu oraz odpowiedni dla osób w każdym wieku plac do gry w bule (pétanque). To pomysł, który wypłynął od jednego z mieszkańców w odpowiedzi na odmowę wykonania tam placu zabaw.

Park zamiast wielopasmówki?

Alternatywą dla pastwiska w miejscu przyszłej ulicy Branickiego mogłoby być również pas zieleni z miejscem na rekreację. Ukończenie budowy drogi planowano najpierw na rok 2004. Osiem lat później ciągle nie wiemy, kiedy połączenie z Ursynowem będzie gotowe. Dlatego być może tymczasowo teren ten powinien być utrzymany jako trawnik, by służyć za przestrzeń rekreacyjną tysiącom grających w piłkę, rzucających frisbee, opalających się i biegających mieszkańców Wilanowa. Takie rozwiązanie mogłoby służyć przez rok, a może przez dziesięć, ale każdy taki rok miałby pozytywny wpływ na codzienne życie dzieci i dorosłych z naszej okolicy.

Sztuka ożywiania miast

Przestrzenie publiczne wielkich miast niejednokrotnie ożywiane są nie tylko poprzez atrakcje umożliwiającej aktywność fizyczną, ale i wyposa-

żane są w „przestrzenie dla umysłu” dzieła sztuki i muzyki. Jedne i drugie sprawiają, iż czujemy się nie tylko młodszy czy sprawniejsi fizycznie, ale i szczęśliwsi. Nigdy nie zapomnę wystawy Botero na Polach Elizejskich w Paryżu czy instalacji Christo w Central Parku lub jego „opakowanych” wysp na Florydzie. Park rzeźb niedaleko Wilna również na trwałe zapisał się w mojej pamięci. Ludzie w każdym wieku, od 1 do 100 lat, są przyciągani przez takie miejsca i imprezy. Nie tylko Przedpole Pałacu w Wilanowie jest idealną lokalizacją dla organizacji podobnych wystaw – stałych lub czasowych – ale można by je również zrealizować przy Osi Królewskiej czy wzdłuż kanału Klimczaka. Polska może poszczycić się wszakże wieloma wybitnymi artystami, którzy często są bardziej rozpoznawalni za granicą niż u siebie w kraju. Ci artyści zasługują na to, aby ich dzieła prezentować w godnych miejscach i wierzę, że Wilanów to jedno z nich. ■